

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

COMISIA PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT, ȘTIINȚĂ, TINERET ȘI SPORT

București: 21 octombrie 1999

Nr.502/XVIII/9

PROCES-VERBAL

al ședinței comune a Comisiilor de specialitate de la Camera Deputaților și Senat, din ziua de 20 octombrie 1999

La lucrările Comisiei sunt prezenți toți deputații.

La lucrările comisiei participă ca invitați:

- Adrian Miroiu – secretar de stat M.E.N.
- Mircea Fronescu – secretar de stat M.E.N.
- Marian Cărăușu – director general finanțe
- Eugen Simion – președinte
- Maia Simionescu – vicepreședinte
- Lanyi Szabolcs – președinte A.N.S.T.I.
- Dana Gheorghe –

Lucrările ședinței sunt conduse de dl. Florin Bogdan, președintele Comisiei pentru învățământ și cercetare științifică – Senat.

Comisia a adoptat cu unanimitate de voturi următoarea ordine de zi:

1. Dezbateri asupra programei și manualului de Istoria Românilor, cl. a XII-a.

2. Proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență nr.140/1999 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 1999. **Aviz.**
3. Inițierea procedurilor privind reînnoirea C.N.E.A.A.
4. Proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr.87/1998 privind înființarea Comisiei de evaluare și acreditare a Învățământului Preuniversitar. – **Raport de mediere.**
5. Proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.42/1998 pentru modificarea art.28 din Ordonanța Guvernului nr.8/1997 privind stimularea cercetării științifice, dezvoltării tehnologice și inovării. – **Raport de mediere.**
6. Proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr.105/1998 privind acordarea de credite bancare pentru studenții din învățământul de stat. – **Raport de mediere.**

Se continuă cu primul punct al ordinei de zi, care nu s-a finalizat în ședința precedentă.

Dl. senator Emil Tocaci propune să se facă înscrieri la cuvânt și să se limiteze timpul vorbitorilor la 5 minute.

Dl. președinte Anghel Stanciu arată că în ultimile săptămâni se asistă la o dispută publică, inclusiv parlamentară, declanșată de apariția în Editura “Sigma” a manualului de Istoria românilor pentru clasa a XII-a; Legea învățământului prevede “că învățământul urmărește, realizarea idealului educațional întemeiat pe tradițiile umaniste, pe valorile democrației și pe aspirațiile societății românești și contribuie la **păstrarea identității naționale**” (art.3); învățământul asigură **cultivarea dragostei față de țară, față de trecutul istoric și de tradițiile poporului român**” etc. (art.4); **Legea mai prevede**, de asemenea că M.E.N. conduce sistemul național de învățământ și că programele școlare **stabilesc** pe fiecare disciplină din planul de învățământ **obiectivele instructiv-educative și formative ale disciplinei și evidențiază conținuturile fundamentale de ordin teoretic, experimntal și aplicativ** (art.127

alin.2). În unitățile de învățământ preuniversitar se utilizează **numai manuale școlare aprobate de M.E.N.** și se **pot utiliza manuale alternative.** Cadrul didactic are dreptul **de a recomanda elevilor** un anumit manual, pe **baza criteriilor** stabilite de M.E.N. Față de aceste prevederile ale unei legi organice, dorește să pună în discuție conținutul manualului de Istoria românilor, clasa a XII-a, editat de Editura “Sigma”, ca expresie concretă a politicilor promovate de M.E.N. în acest domeniu. Aceasta se datorește faptului că programa, cât și conținutul manualului, se pare, că sunt rezultatul colaborării M.E.N. cu “Project on ethnic relations” explicitată la simpozionul din 10-11 octombrie 1998, ținut la Poiana Brașov, la inițiativa d-lui Dan Pavel (PER București) și d-nei Korek Maria (PER – Tg.Mureș). S-au pus în discuție principiile de structurare a manualelor școlare de Istoria României, respectiv ce fel de istorie predăm: “una de tip mobilizator cu **modele de eroism și patriotism**, cu menirea de a **genera loialitate națională** sau o istorie de tip european **prin care se înțelege prezentul**, istoria instituțiilor politice, statului, a principalelor ideologii ce au marcat trecutul, prezent și astăzi”...Drept consecință s-a realizat un manual, destinat spălării creierelor, puternic controversat. Acest lucru este exprimat și în opinia oficială a Academiei Române – Secția de Științe Istorice și Arheologie “...**nu corespunde exigențelor** unui manual menit să contribuie la “**educația națională**” a unor tineri. **Aspecte importante ale devenirii istorice a poporului român** sunt omise, altele, ca și personalități de **seamă ale istoriei naționale**, sunt prezentate unilateral și neechilibrat, **în multe locuri** suntem confrunțați cu o tratare superficială”. De asemenea, opinia specialiștilor din Facultatea de istorie a Universității din București este că acesta “este **inegal**, cuprinzând atât lecții redactate excelent din punct de vedere metodic și științific, cât și părți mai puțin reușite, **deficitare ca informație și concepție**”. Liniile directoare în structurarea manualului au urmărit: **demitizarea forțată și impunerea imaginarului,**

deformarea realității istorice, bagatelizarea și persiflarea unor personalități istorice, politizarea evenimentelor. Față de aceste aspecte enumerate mai sus, propune să se redacteze o Hotărâre, care să fie trimisă M.E.N.-ului, în care să se ceară suspendarea avizului M.E.N. și constituirea unei comisii care să se pronunțe asupra programei; ministerul să aibe referenți independenți, nu autori ai manualelor; consideră că acest manual este împotriva legii.

Dl. deputat Petru Bejinariu este de părere că s-a ajuns la o situație neplăcută în care două comisii parlamentare analizează un manual; profesorii de istorie din Suceava nu au fost consultați în privința programei; susține punctele 1 și 2 din proiectul de Hotărâre.

Dl. deputat Ioan Igna consideră că acest manual trebuie retras și îmbunătățit; așa cum arată acum nu face servicii învățământului; programa școlară trebuie să fie edificatoare; cei care fac recenzia trebuie să-și facă datoria; subscrie la propunerea de Hotărâre.

Dl. vicepreședinte Gheorghe Secară arată că dezbaterile sunt absolut necesare având în vedere conținutul foarte important al problemelor ridicate; în general un manual școlar presupune o muncă dificilă, iar acest manual s-a făcut într-un timp foarte scurt; dorește ca ministerul să nu se simtă ofensat și să țină cont de punctele de vedere exprimate; este de acord cu proiectul de Hotărâre cu mici modificări și propune să i se schimbe denumirea în Recomandare.

Dl. deputat Romulus Raicu precizează că programele școlare nu s-au dezbătut cu cadrele didactice; Grupul PUNR a trimis o adresă la M.E.N. în care a menționat propuneri de îmbunătățire a manualului; este de părere ca istoria după 1989 să nu apară în manual.

Dl. deputat Gheorghe Tarna consideră că manualul a fost făcut de oameni fără pregătire; raportul dintre programă și manual nu este respectat, programa este obligatorie, manualul este auxiliar; manualele de la gimnaziu depășesc vârsta elevilor; manualul este dezgolit de conținut,

nu se respectă adevărul istoric; în manual nu apare cuvântul Patrie; latura instructivă lipsește; este un manual rău, fără talent, neinspirat și cu rea credință.

Dl. deputat Vichentie Nicolaiciuc arată că s-a făcut prea multă zarvă în jurul acestui manual; înainte manualele erau supraîncărcate, dar rolul mare revine profesorului de istorie care insuflă dragostea de țară; orice început este greu în reformă; cea mai bună opinie o consideră pe aceea a decanului Facultății de istorie a Universității București; nu este de acord cu proiectul de Hotărâre pentru retragerea avizului M.E.N.; este de părere că istoria după 1989 nu trebuie să apară în manual.

Dl. senator Gheorghe Bunduc este de părere că toți colaboratorii ministerului se fac vinovați de apariția acestui manual; acest manual a fost făcut în mare grabă; dl. secretar de stat Mircea Fronescu spunea că istoria trebuie scrisă de specialiști cu pregătire modernă și pe parlamentari i-a considerat demagogi de factură politicianistă; soția patronului Editurii "Sigma" este în conducerea Comisiei de curriculum; ar dori să știe cum au fost cheltuiți zeci de milioane de dolari alocați pentru programe, manuale; cum se explică că aceeași persoană este și autor de manuale și avizează manualul; este de acord cu retragerea avizului M.E.N.; istoria contemporană trebuie să se oprească la 1989.

Dl. deputat Gheorghe Andrei consideră că Ministerul Educației Naționale trebuie să propună autorilor să facă îmbunătățiri la manual; istoria după 1989 nu trebuie să apară în manual.

Dl. deputat Becsek Garda este uimit de ceea ce se întâmplă; școala de istorie clujeană a început să promoveze adevăratele valori încă din 1970; viziunea lor istorică s-a putut exprima liber după 1989 prin articole publicate în reviste; de ce trebuie să se amestece politicienii în problemele ministerului;

Dl. deputat Petre Moldovan este de părere că specialiștii trebuie să dezbată aceste lucruri; nu este de acord cu proiectul de Hotărâre.

Dl. deputat Sorin Stănescu consideră că acest proiect de Hotărâre nu intră în competența Comisiilor; este împotriva punctul 3 de a se înființa comisii de analiză, pentru că nu așa nu se rezolvă niciodată nimic.

Dl. deputat Alexandru Breniceanu este de părere că manualul editurii Singma are o calitate îndoielnică, nu respectă nici aspectul formativ, nici educativ; în unele lecții nu sunt prezentate datele cele mai reprezentative la o figură istorică (bagatelizare, marginalizare); manualul este un fapt împlinit; nu se poate face o reformă fără greșeli; aceste discuții nu sunt de prisos, au aspect benefic, orice este perfectibil; colectivul de autori să îmbunătățească manualul; nu acceptă cenzurarea, care se desprinde din punctul 1 al proiectului de Hotărâre și este împotriva ei.

Dl. senator Emil Tocaci se consideră deranjat de modul cum s-au purtat discuțiile; este de acord cu manualele alternative; nu este vorba de cenzură ci de calitatea de manual; comunicatul Academiei Române este foarte valoros; se poate emite o Hotărâre cu unele mici amendamente.

Dl. deputat Aureliu Săndulescu consideră că nu se poate analiza în Comisie ce face executivul; se poate sugera ministerului să atragă atenția autorilor; propune ca Plenul să găsească o soluție la această problemă.

Dl. senator George Pruteanu consideră că face parte din datoria parlamentară să se facă această analiză; manualele de istorie și limba română au în ele filon național și sunt tratate superficial; propune ca hotărârea să se numească “Comunicat” sau “Rezoluție”; nu este vorba de cenzură; este de acord să se încheie aceste dezbateri cu un text democratic.

Dl. deputat Mihai Vitcu arată că între comisarii sovietici de ieri și cei de azi nu e mare deosebire, doar că își recrutează oamenii din rândul elitelor, cărora le acordă burse în străinătate; ministerul a spus că începe aplicarea manualelor alternative de la clasa a-IX-a, de ce această grabă de

a începe cu clasa a-XII-a; nu este suficient ca istoria României să se învețe în trei ani; un cetățean se formează dacă știe bine limba, istoria națională și geografia.

Dl. senator Gheorghe Dumitrașcu arată că nu este vorba de un manual, ci de o carte; este de acord cu proiectul de Hotărâre.

Dl. președinte Florin Bogdan prezintă Comisiilor cele două propuneri care s-au făcut în urma dezbaterilor; prima, făcută de Domnia Sa, săptămâna trecută, în care se solicită ministerului să se analizeze manualul de un grup de specialiști și să se facă recomandări autorilor; și cea de-a doua, propunerea de Comunicat, făcută de dl. Anghel Stanciu, în care se cere retragerea avizului Ministerului Educației Naționale; se vor supune votului în ordinea prezentată.

Dl. președinte Anghel Stanciu consideră că în momentul în care nu se admite că un minister poate greși, se va persista în greșală; conform art.12 din Regulamentul ședințelor comune precizează că se pot lua Hotărâri; nu este vorba de un manual, ci de o linie de respectare a Legii învățământului; decizia care se va lua va fi politică; conform art.13 din Regulamentul ședințelor comune, propune vot secret pentru cele două propuneri. Supusă votului această propunere nu se aprobă (14 voturi împotriva, 13 pentru). Se va aplica vot deschis.

Dl. președinte Florin Bogdan supune votului prima propunere căreia i s-a schimbat numele în “Recomandare”; nu se aprobă (18 voturi împotriva, 9 voturi pentru); se aprobă cea de a doua propunere, care a primit denumirea de “Comunicat”, cu 14 voturi pentru, 11 împotriva și 2 abțineri. Conținutul “Comunicatului” este următorul:

“Având în vedere dezbaterile organizate de comisiile de specialitate ale Camerei Deputaților și Senatului asupra programei și manualului de Istoria Românilor, clasa a XII-a, precum și dezbaterile din mass-media asupra acestor documente școlare;

ținând seama de conținutul științific îndoielnic al manualului de Istorie clasa a XII-a (Editura “Sigma”, 1999);

în baza prevederilor art.110 din Constituția României, comisiile reunite în ședința de lucru în ziua de 20 octombrie 1999,

adoptă următorul

COMUNICAT

1. Comisiile de învățământ ale Camerei Deputaților și Senatului reunite își exprimă deplinul acord cu existența manualelor alternative de învățământ.
2. Solicită Ministerului Educației Naționale retragerea autorizației de folosire a manualului de Istorie pentru clasa a XII-a, editat de Editura “Sigma”, 1999, până la o eventuală modificare a sa de către autori.
3. Solicită rediscutarea și reevaluarea actualelor programe de Istoria Românilor și elaborarea de noi programe, conform prevederilor Legii învățământului și standardelor naționale.”

PREȘEDINTE

Prof.univ.dr.ing.Anghel Stanciu

PREȘEDINTE

Prof.univ.dr.Florin Bogdan

Se continuă cu punctul 2 al ordinei de zi, proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență nr.140/1999 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 1999.

Referitor la Bugetul Academiei Române, se dă cuvântul domnului președinte Eugen Simion, care solicită 20 miliarde lei, pentru finanțarea activităților de personal și cheltuieli materiale. Comisiile reunite, cu unanimitate de voturi au fost de acord cu această sumă.

În continuare Comisiile au luat în dezbatere rectificarea Bugetului Ministerului Educației Naționale.

Dl.deputat Andrei Gheorghe propune o completare la art.37, alin.2.

Dl. președinte Anghel Stanciu propune eliminarea art.37 alin.(2).

Dl. secretar de stat Adrian Miroiu prezintă solicitarea Ministerul Educației Naționale de suplimentare a Bugetului de stat cu suma de 2142,9 miliarde lei.

Din lipsă de cvorum lucrările Comisiei au fost suspendate.

PREȘEDINTE

SECRETAR

Prof.univ.dr.ing.Anghel Stanciu

Prof.univ.dr.ing.Ecaterina Andronescu